Úřední věstník
Evropské unie

CS
Řada C

C/2026/4648

23.9.2026

Usnesení Evropského hospodářského a sociálního výboru

Doporučení EHSV k návrhům reforem a investic v rámci cyklu evropského semestru 2025–2026

(C/2026/4648)

Zpravodajové: **Gonçalo LOBO XAVIER**
Andrea MONE
Luca JAHIER

Právní základ	čl. 52 odst. 4 jednacího řádu
Přijato na plenárním zasedání	18. 6. 2026
Plenární zasedání č.	606
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	175/3/0

1. Úvod

1.1 Toto usnesení je spolu s příslušnou informační zprávou ([1]) a její podrobnou přílohou ([2]) součástí balíčku vycházejícího z práce, kterou v průběhu roku vykonala skupina EHSV Evropský semestr, tj. z konzultací s národními hospodářskými a sociálními radami, sociálními partnery a organizacemi občanské společnosti v jednotlivých členských státech EU, jež byly věnovány hlavním prvkům evropského semestru. V informační zprávě ([3]) byly shrnuty postoje sociálních partnerů a organizací občanské společnosti ze všech 27 členských států ohledně navrhovaných reforem a investic na vnitrostátní úrovni a jejich provádění (cyklus evropského semestru 2025–2026) ([4]). EHSV by chtěl tímto usnesením uvedenou zprávu doplnit a formulovat svá politická doporučení, závěry a politické návrhy na základě výsledků konzultací se zainteresovanými stranami, které byly ve zprávě popsány.

1.2 Touto aktivitou EHSV navazuje na svou činnost, jíž se v posledních několika letech snaží prosadit participativnější evropský semestr a rámec pro správu ekonomických záležitostí a zajistit tak, aby členské státy přijaly v této souvislosti větší odpovědnost a výrazněji zapojily sociální partnery a organizace občanské společnosti. Tato široká účast by pomohla docílit toho, aby přijímaná rozhodnutí vycházela z praktických poznatků, a dále pak posílit demokratickou legitimitu a také podporu transformačních politik a systémových změn ze strany veřejnosti.

2. Doporučení EHSV k návrhům reforem a investic v rámci cyklu evropského semestru 2025–2026

EHSV:

2.1 poukazuje na **svá doporučení**, která předložil ve stanoviscích týkajících se víceletého finančního rámce (VFR) ([5]), podzimního balíčku ([6]) a nařízení o výkonnosti ([7]);

([1]) Pohled organizované občanské společnosti v členských státech EU na návrhy reforem a investic a jejich provádění v členských státech (cyklus evropského semestru 2025–2026).
([2]) Příloha.
([3]) Skupina Evropský semestr tyto postoje zainteresovaných stran shromáždila v období od ledna do března 2026, a to prostřednictvím dotazníku a v rámci pěti návštěv v různých členských státech.
([4]) Dotazník obsahoval 10 otázek, které byly rozděleny do čtyř hlavních témat: 1) reformní a investiční opatření v členských státech, zejména ta, která vycházejí z doporučení pro jednotlivé země na rok 2025, a jejich provádění; 2) dokončení provádění národních plánů pro oživení a odolnost; 3) provádění a monitorování národních střednědobých fiskálně-strukturálních plánů; 4) propojení víceletého finančního rámce a evropského semestru.
([5]) Cesta k příštímu víceletému finančnímu rámci (Úř. věst. C, C/2025/3202, 2.7.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3202/oj), a Víceletý finanční rámec na období 2028–2034 (Úř. věst. C, C/2026/1974, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1974/oj).
([6]) Evropský semestr 2025 – podzimní balíček (Úř. věst. C, C/2025/2019, 30.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2019/oj), a Dodatečné úvahy ohledně dalšího postupu v rámci evropského semestru 2025 (Úř. věst. C, C/2026/10, 16.1.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/10/oj).
([7]) Rámec pro sledování rozpočtových výdajů a výkonnost rozpočtu (stanovisko se připravuje).

2.2 upozorňuje na **svá hlavní zjištění** – doporučení pro jednotlivé země jsou nepochybně relevantní, nevěnuje se v nich však dostatečná pozornost sociálním aspektům. Nástroj pro oživení a odolnost (RRF) měl strategický význam, ale je třeba na něj pohlížet v kontextu pandemie, navíc se ukázalo, že byl celkově vzato příliš složitý a centralizovaný a byl zaveden příliš rychle. Provázání VFR a evropského semestru by mohlo posílit přidanou hodnotu EU, do značné míry však bude záležet na tom, zda budou přijata opatření na ochranu demokracie, subsidiarity a sociální rovnováhy. EHSV se především domnívá, že jsou sociální partneři a organizace občanské společnosti i nadále zapojováni jen formálně, aniž by to mělo nějaký konkrétní dopad. Kromě toho přetrvávají všeobecné nedostatky v oblasti provádění, a proto EHSV žádá, aby byl položen větší důraz na výkonnou kapacitu, administrativní efektivitu a na měřitelné výsledky;

2.3 zdůrazňuje, že budoucnost EU bude záviset na tom, zda se podaří dynamicky a úzce **provázat všechny čtyři druhy jejího kapitálu** (kapitál ekonomický, lidský, sociální a environmentální) a intenzivněji se v této souvislosti zaměřit na posílení udržitelné konkurenceschopnosti v souladu s cíli, které jsou pevně zakotveny v článku 3 Smlouvy o Evropské unii, v Zelené dohodě pro Evropu a v evropském pilíři sociálních práv. Vyzývá Komisi, aby tyto čtyři druhy kapitálu provázala a nepojímala **růst jen na základě vývoje HDP** (jak doporučilo Společné výzkumné středisko ([8])) a zavedla takový model bezpečnosti, který se bude opírat o hospodářskou odolnost, sociální soudržnost a environmentální udržitelnost. Je nutné plně do evropského semestru a do doporučení pro jednotlivé země začlenit **provádění jednotného trhu** a věnovat při tom **zvláštní pozornost unii kapitálových trhů** a také zajistit politickou odpovědnost za prosazování pravidel jednotného trhu;

2.4 domnívá se, že ve snaze docílit při provázání evropského semestru a VFR skutečné evropské přidané hodnoty je naprosto nezbytné **plně rozvinout potenciál EU a zároveň zachovat flexibilitu, subsidiaritu a víceúrovňovou správu**. Důrazně však odmítá zásadu represivní makroekonomické podmíněnosti a doporučuje zavést systém pozitivních pobídek, v němž budou v rámci semestru identifikovány strategické nedostatky a ve VFR budou vyčleněny konkrétní prostředky na jejich odstranění. Konstatuje, že stále větší roli hraje obranná odolnost a připravenost, a vyzývá k vytvoření takového regulačního prostředí, které zaručí potřebnou právní jistotu a podporu, aby tak bylo možné mobilizovat investice do kapacit koordinovaných na úrovni EU s cílem posílit produktivitu, konkurenceschopnost, hospodářský růst, soudržnost, odolnost a strategickou autonomii;

2.5 doporučuje **použít se z minulých zkušeností** (zejména z nedostatků při provádění Nástroje pro oživení a odolnost) a zajistit, aby byly v celé struktuře VFR zachovány sociální cíle EU a víceúrovňová správa. Je třeba vytvořit fiskální prostor potřebný k tomu, aby bylo možné dosáhnout společných sociálních cílů EU a zejména pak podpořit činnost centra pro sociální investice, které před nedávnem zřídila Evropská komise, a zaručit tak dlouhodobou udržitelnost strategických cílů EU a odolnost její ekonomiky;

2.6 upozorňuje především na to, že **se v doporučeních pro jednotlivé země mnohdy nepřikládá náležitý význam sociálním otázkám** a doporučení týkající se sociální oblasti byla v minulosti realizována neodpovídajícím či nepostačujícím způsobem nebo dokonce nebyla realizována vůbec. Z tohoto důvodu se zájmem sleduje Rámec sociální konvergence a bude i nadále monitorovat jeho skutečný dopad na celý cyklus koordinace hospodářských a sociálních politik EU. Domnívá se, že dokud nebudou vyřešeny zjištěné problémy, bude nutné pověřit vlády podniknutím příslušných kroků a posílit jejich opatření, aby tak bylo možné dosáhnout na vnitrostátní úrovni potřebné dynamiky s cílem urychlit navrhování, zavádění a uskutečňování reforem i jejich demokratické hodnocení;

2.7 je pevně přesvědčen o tom, že v zájmu naplnění tohoto cíle musí EU **vypracovat účinnější rámec pro spolupráci**, v němž budou prostřednictvím cílené technické pomoci a flexibility v oblasti spolufinancování odměňovány dosažené výsledky a výkonnost, přičemž budou zohledňovány specifické podmínky v daném státě či regionu;

([8]) Beyond GDP: delivering sustainable and inclusive wellbeing (Využívání jiných ukazatelů než jen HDP a dosažení udržitelného a inkluzivního blahobytu), Společné výzkumné středisko.

2.8 doporučuje tudíž **rozsáhleji zapojit sociální partnery a organizace občanské společnosti** (s cílem posílit s čím dál větší konvergencí VFR a evropského semestru postupně zásadu partnerství) tak, **aby toto zapojení již nebylo jen pouhým formálním požadavkem, nýbrž aby výrazně přispělo k úspěšnému provádění politik**, a to zavedením povinného hodnocení zapojení zainteresovaných stran v průběhu celého politického cyklu a zajištěním skutečného zjednodušení a přiměřenosti administrativní a regulační zátěže, s níž se potýkají veřejné orgány, podniky i organizace občanské společnosti, a nikoli pouze útvary Evropské komise;

2.9 vyzývá Komisi, aby **zlepšila kvalitu i harmonogram procesu poskytování informací a provádění konzultací v rámci evropského semestru**. V této souvislosti je mj. nutné investovat do budování kapacit pro vedení občanského a sociálního dialogu, posílit proces konzultace a zlepšit jeho načasování, usnadnit přístup k transparentním a porovnatelným údajům a zavést evropský kodex, v němž bude stanoveno, jakým způsobem mají v rámci evropského semestru konzultace probíhat a jak mají být navrhovány a prováděny plány jednotlivých členských států, a to při respektování vnitrostátních postupů a rámců sociálního dialogu;

2.10 požaduje proto, aby bylo **zavedeno povinné hodnocení kvality a dopadu partnerství**. Nemělo by se při tom posuzovat pouze to, zda byli partneři konzultováni, nýbrž také to, nakolik mohli svými podněty ovlivnit konečné operační programy. **Spolu s tím musí být provedeno radikální zjednodušení mechanismů provádění** navržené ve spolupráci s řídícími orgány, regionálními subjekty, sociálními partnery a organizacemi občanské společnosti, aby tak bylo zaručeno, že bude systém provádění kontroly a monitorování přiměřený a bude odpovídat zásadě sdíleného řízení a nepřinese nadměrnou zátěž v podobě duplikujících se byrokratických postupů.

V Bruselu dne 18. června 2026.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Séamus BOLAND